

Tampereen kaupungin konsernitilinpäätösanalyysi 2017

Versio : 17.5.2018

*Bo-Erik Ekström / Rudolf Ekström **B&MANs***

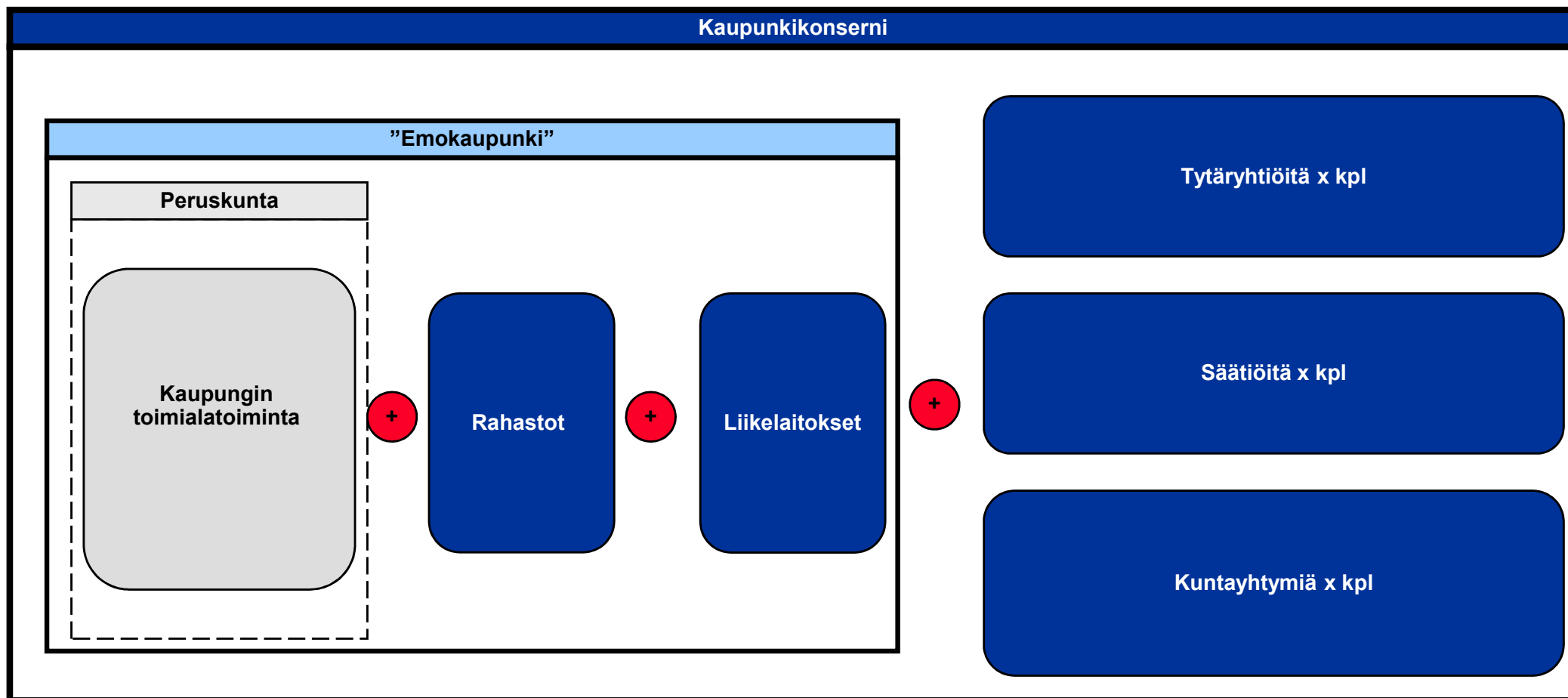
Sisältö

- **Tausta ja tavoitteet**
- **Tampereen kaupunki 2013-2017**
- **Tampereen kaupunkikonserni 2017**
- **Tampereen kaupunkikonserni - yhteenveto**

Kuntien tilinpäätösanalyysit

- *Kuntien tilinpäätösanalyysien* tavoite on tarjota kuntalaisille, päättäjille, medialle sekä muille kuntataloudesta kiinnostuneille tahoille riippumaton ja analyttinen väline kaupunkien taloudellisen tilan seurantaan.
- Analyysi on tehty yritystaloudellisesta näkökulmasta, mutta malli on kuitenkin räätälöity kuntataloudelle soveltaen olemassa olevia yritysanalyysityökaluja. Lähestymistapa mahdollistaa kuntien taloudellisen kehityksen seuraamisen aiempaa tarkoituksenmukaisimmilla, tarkemmilla ja vertailukelpoisimmilla mittareilla.
- Seuranta on säännöllistä ja sen tarkoituksena on helpottaa kuntatalouden ja kuntien toiminnan ymmärtämistä sekä lisätä sen läpinäkyvyyttä. Näin analyysien tarkoituksena on edesauttaa myös kuntataloudesta käytävän keskustelun tason ja kiinnostavuuden kohenemista ja kannustaa myös kuntalaisten ja yksityisen sektorin aktiivisempaa osallistumista kuntataloudesta käytävään keskusteluun.
- Analyyseissä kuntien asukkaita kutsutaan **asukasomistajiksi** soveltaen kuluttajaosuuskuntien asiakasomistajakäsitettä, sillä kunnallisella toiminnalla on monia yhtäläisyyksiä juuri kuluttajaosuuskuntien kanssa. Asukkaat sekä rahoittavat kuntien toiminnan että käyttävät niiden tarjoamia palveluita. Kuntatalouden tarkasteleminen omistajan näkökulmasta muistuttaa myös siitä, että kuntalaisten intresseissä on valvoa ja pohtia, kuinka kuntakonsernien laajoja omaisuusmassoja hallitaan ja hyödynnetään.
- Verkkosivuille www.asukasomistajat.fi päivitetään vuoden mittaan suurimpien kuntien tilinpäätösanalyysien versiot.

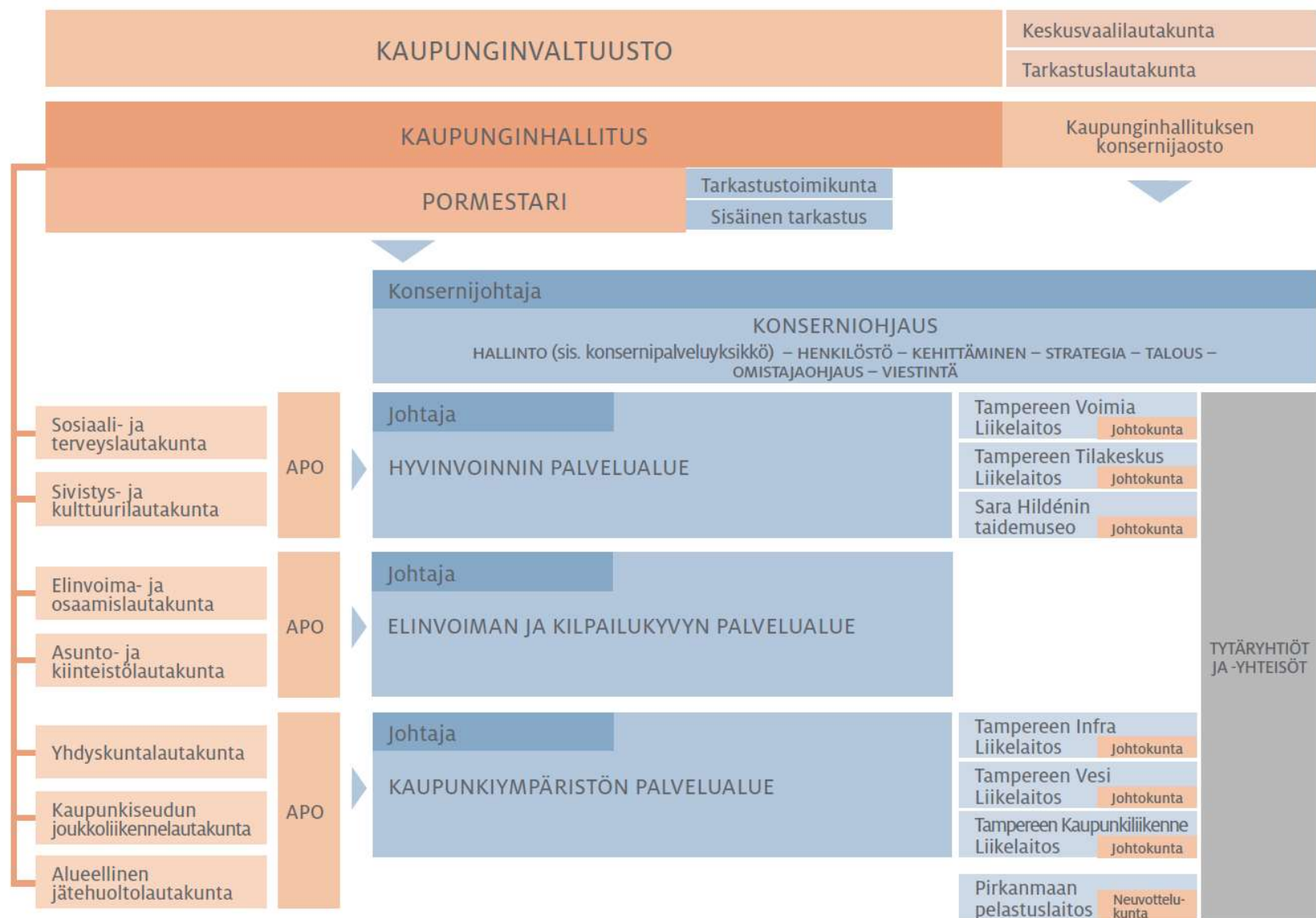
Suurkaupunkien konsernirakenne – B&MANs analyysi kattaa koko kaupunkikonsernin

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- **Tampereen kaupunki 2013-2017**
- Tampereen kaupunkikonserni 2017
- Tampereen kaupunkikonserni - yhteenveto

Tampereen kaupungin rakenne ja organisaatio vuonna 2017

Verotulot vuonna 2017 kasvoivat 22,8 meur – **tuloveroprosentti pysyi 19,75 %**

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

<i>Kaupungin tuloveroprosentti</i>	19,75 %	19,75 %	19,75 %	19,75 %	19,00 %			
Tampereen kaupungin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	ERO 2017/2016	Muutos % 2017/2016	CAGR (5v)
<i>Kunnan tulovero</i>	776 800	776 520	755 608	743 503	727 020	280	0,04 %	1,67 %
<i>Osuus yhteisöveron tuotoista</i>	66 502	54 305	67 298	62 843	51 452	12 197	22,46 %	6,62 %
<i>Kiinteistövero</i>	75 580	65 281	63 832	63 632	52 833	10 299	15,78 %	9,36 %
<i>Koiravero/muut verot</i>	100	108	116	124	131	-8	-7,41 %	-6,53 %
Verotulot yhteensä	918 982	896 214	886 854	870 102	831 436	22 768	2,54 %	2,53 %

Yhden tuloveroprosenttin tuotto = 39,3 meur

Valtionosuudet nousivat konsernitasolla laskivat 34,1 meur suhteessa vuoteen 2016

Data Tampereen kaupunki

Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupunki - valtion osuudet		2013	2014	2015	2016	2017	Muutos 2017/2016
Asukkaita		220 409 19,00 %	223 004 19,75 %	225 154 19,75 %	228 274 19,75 %	231 967 19,75 %	3 693 0,00 %
Peruspalveluiden valtionosuus		268 075	266 215	233 416	251 028	223 826	-27 202
Opetus- ja kulttuuritoimi		65 059	62 960	69 967	70 760	63 592	-7 168
v2010 järjestelmämuutoksen tasaus				-219	0	0	0
Valtionosuudet brutto		333 134	329 175	303 164	321 788	287 418	-34 370
Verotulojen tasaus		-30 874	-28 680	-4 732	-4 560	-2 324	2 236
Valtionosuudet netto (kaupunki)		302 260	300 495	298 432	317 228	285 094	-32 134
Ammattikorkeakoulun yksikköhintarahoitus (konserni)		64 901	65 316	60 468	57 752	55 759	-1 993
Valtionosuudet netto (kaupunki))		367 161	365 811	358 900	374 980	340 853	-34 127

Kokonaisuudessaan tuloja kertyi kaupunkitasolla 1 674,1 meur vuonna 2017

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupungin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	ERO 2017/2016	Muutos %	CAGR (5v)
	Lakana							
<i>Myyntituotot</i>	220 457	211 872	208 738	195 754	168 150	8 585	4,05 %	7,01 %
<i>Maksutuotot</i>	100 417	95 250	84 959	78 421	74 076	5 167	5,42 %	7,90 %
<i>Tuet ja avustukset</i>	23 157	42 047	46 101	45 285	41 605	-18 890	-44,93 %	-13,63 %
<i>Vuokratuotot</i>	54 822	55 274	52 154	51 263	48 991	-451	-0,82 %	2,85 %
<i>Muut tuotot</i>	25 709	27 936	20 684	31 250	34 058	-2 227	-7,97 %	-6,79 %
Toimintatuotot	424 562	432 379	412 636	401 973	366 880	-7 817	4,78 %	6,86 %
Valmistus omaan käyttöön	37 380	30 747	22 459	27 015	100 979	6 633	21,57 %	-22,00 %
<i>Verotulot</i>	918 981	896 213	886 853	870 103	831 437	22 768	2,54 %	2,53 %
<i>Valtionosuudet</i>	285 094	317 228	298 432	300 495	302 259	-32 134	-10,13 %	-1,45 %
Verot ja valtionosuudet	1 204 075	1 213 441	1 185 285	1 170 598	1 133 696	-9 366	-0,77 %	1,52 %
<i>Satunnaiset tuotot</i>	28 878	929	1 404	0	16 578	27 950		
<i>Satunnaiset kulut</i>	-20 829	-828	0	-14 376	0	-20 001		
Myyntivoitot/tappiot	8 049	101	1 404	-14 376	16 578	7 949		
" Liikevaihto "	1 674 067	1 676 668	1 621 784	1 585 210	1 618 133	-2 602	-0,16 %	0,85 %

Vuoden 2017 liikevoitto oli 28,1 meur negatiivinen kaupunkitasolla ja ollut negatiivinen vuodesta 2013 lähtien – yhtiöittämiset näkyy kaupungin kustannusrakenteessa

Tampereen kaupungin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	ERO 2017/2016	Muutos %	CAGR (5v)
	Lakana							
" Liikevaihto "	1 674 067	1 676 668	1 621 784	1 585 210	1 618 133	-2 602	-0,16 %	0,85 %
Palkat ja palkkiot	524 922	516 749	520 287	515 378	507 147	8 172	1,58 %	0,86 %
Eläkekulut	118 910	125 686	131 073	131 852	131 291	-6 775	-5,39 %	-2,45 %
Muut hlö sivukulut	24 518	34 364	29 745	29 741	29 496	-9 847	-28,65 %	-4,52 %
Henkilöstökulut yhteensä	668 349	676 799	681 105	676 971	667 934	-8 450	-1,25 %	0,02 %
Palvelujen ostot	654 389	620 132	587 022	575 272	624 779	34 256	5,52 %	1,16 %
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	104 944	103 047	95 531	94 796	97 951	1 896	1,84 %	1,74 %
Avustukset	117 937	153 824	144 464	124 842	121 843	-35 888	-23,33 %	-0,81 %
Vuokrakulut	51 172	47 696	44 928	42 648	34 242	3 476	7,29 %	10,57 %
Muut toimintakulut	5 286	6 469	5 473	4 824	5 918	-1 183	-18,29 %	-2,78 %
Toiminnankustannukset	1 602 077	1 607 969	1 558 523	1 519 353	1 552 667	-5 892	3,17 %	2,59 %
Toimintakate	71 990	68 699	63 261	65 857	65 466	3 291	8,60 %	24,02 %
Poistot	100 067	91 249	99 616	88 048	83 668	8 818	9,66 %	4,58 %
Liikevoitto	-28 077	-22 550	-36 355	-22 191	-18 202	-5 527	-37,97 %	-19,60 %

Kaupungin nettotulos oli negatiivinen 12,9 meur

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupungin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	ERO 2017/2016
	Lakana					
Liikevoitto	-28 077	-22 550	-36 355	-22 191	-18 202	-5 527
<i>Korkotuotot</i>	5 843	6 157	6 466	8 140	16 993	-315
<i>Muut rahoitustuotot</i>	23 724	9 125	8 858	4 034	7 807	14 600
<i>Korkokulut</i>	-10 348	-8 376	-7 978	-8 580	-5 976	-1 973
<i>Muut rahoituskulut</i>	-254	-3 646	-5 869	-566	-575	3 393
Rahoitusnetto	18 965	3 260	1 477	3 028	18 249	15 705
Arvon alentumiset	-3 799	-1 704	-3 519	-117	-2	-2 096
Nettotulos	-12 912	-20 994	-38 397	-19 280	45	8 082

Tampereen kaupungin liikelaitosten liikevaihto vuonna 2017 oli 406,2 meur –
toiminnan kokonaisliikevoitto oli 94,7 meur – peruspääomakorvaustenkin jälkeen nettotulosta kertyi 53,7 meur

keur	Tampereen kaupunki liikelaitokset 2017	1					Yhteensä	(eliminoidaan) Pirkanmaan Pelastuslaitos
		Tampereen Vesi	Tampereen Kaupunkiliikenne	Tampereen Infra	Tampereen Voimia	Tampereen Tilakeskus-LL		
Verotulot ja valtionosuudet		0	0	0	0	0	0	0
Muut tulot		70 225	30 350	58 166	53 468	194 034	406 243	47 899
Tulot yhteensä		70 225	30 350	58 166	53 468	194 034	406 243	47 899
Henkilöstökulut		7 072	16 514	18 639	18 632	11 453	72 310	33 672
Palvelujen ostot		17 460	3 400	21 154	15 976	23 624	81 614	8 776
Muut menot		10 413	4 990	13 069	15 859	64 652	108 983	3 636
Menot yhteensä		34 945	24 904	52 862	50 467	99 729	262 907	46 084
Toimintakate		35 280	5 446	5 304	3 001	94 305	143 336	1 815
Poistot		10 464	1 847	1 061	160	35 143	48 675	1 816
Liikevoitto		24 816	3 599	4 243	2 841	59 162	94 661	-1
		35,3 %	11,9 %	7,3 %	5,3 %	30,5 %	23,3 %	0,0 %
Rahoitustuotot		9	0	2	0	4	15	1
Rahoituskulut		0	0	0	0	-1 799	-1 801	0
Peruspääomakorvaus		-10 500	0	-890	-222	-24 162	-35 774	0
Väh.osuus + muut tyttäret		0	0	0	0	0	0	0
Tuloksen oikaisut		0	0	0	0	-3 396	-3 396	0
Nettotulos		14 325	3 599	3 355	2 619	29 809	53 706	0
Henkilöstö		138	354	392	612	232	1728	642

↑
**Yhtiöitetty
 1.1.2018**

Tampereen kaupungin liikelaitokset sitovat toimintaansa 894,3 meur –
*liikelaitostoiminta on rahoitettu kokonaan omalla pääomalla ja faktinen oman
 pääoman tuotto oli 4,0 %.*

keur

**Tampereen kaupunki
liikelaitokset 2017**

	Tampereen Vesi	Tampereen Kaupunkiliikenne	Tampereen Infra	Tampereen Voimia	Tampereen Tilakeskus-LL	Yhteensä	Pirkanmaan Pelastuslaitos
Sidottu toimintaan	170 281	34 378	27 259	15 779	645 389	893 086	7 794
Sijoitukset - toimintaan	134	4	0	0	7 112	7 250	0
Sijoitukset - rahoitus	0	81	0	6	0	87	0
Sidottu pääoma	170 415	34 463	27 259	15 785	652 501	900 423	7 794
Kaupungilta	0	0	0	0	0	0	0
Ulkopuoliset	0	0	0	0	0	0	0
Korolliset velat	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	170 415	34 463	27 259	15 785	652 501	900 423	7 794
Peruspääoma	70 341	15 216	11 275	3 700	358 950	459 482	0
Peruspääoman tuottovaatimus	14,93 %	0,00 %	7,89 %	6,00 %	6,73 %	7,79 %	0,00 %
OPOn %(faktinen)	8,41 %	10,44 %	12,31 %	16,59 %	4,57 %	5,96 %	0,00 %

↑↑
**Yhtiöitetty
1.1.2018**

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Liikelaitosten investoinnit olivat 96,5 meur , josta suurin osa **Tilakeskuksen** toimintaan (76,1, 0 meur) – liikelaitoksien kassa osana kaupungin kassaa (sisäinen pankki)

Tampereen kaupunki liikelaitokset 2017	Tampereen Vesi	Tampereen Kaupunkiliikenne	Tampereen Infra	Tampereen Voimia	Tampereen Tilakeskus-LL	Yhteensä	Pirkanmaan Pelastuslaitos
Toiminnan kassavirta	24 133	5 426	4 193	2 778	40 963	77 493	1 705
<i>Investointimenot</i>	-16 413	-2 963	-879	-177	-76 067	-96 499	-1 945
<i>Rahoitusosuudet investointimenoihin</i>	200	0	0	0	4 781	4 981	168
<i>Luovutustulot</i>	0	17	217	0	35 339	35 573	142
Netto investoinnit	-16 213	-2 946	-662	-177	-35 947	-55 945	-1 635
Vapaa kassavirta	7 920	2 480	3 531	2 601	5 016	21 548	70
Antolainauksen muutokset		0	0	0	-28	-28	0
Korollisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-2 479	-3 531	-2 601	-4 988	-13 599	-70
Rahoituksen kassavirta	0	-2 480	-3 531	-2 601	-5 016	-13 627	-70
Likviidien varojen muutos	7 920	0	0	0	0	7 921	0
<i>Rahavarat 31.12.</i>	0	80	0	4	0	84	0
<i>Rahavarat 1.1.</i>	0	80	0	4	0	84	0

Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Tampereen kaupunki – sisäisestä tilaaja / tuottaja mallia on purettu ja sitä kautta sisäinen kauppavolyymi on puoliintunut

keur

Tampereen kaupunki 2017	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki
Verotulot ja valtionosuudet	1 204 075	0	0	0	1 204 075
Muut tulot	496 018	15	406 243	-432 284	469 992
Tulot yhteensä	1 700 093	15	406 243	-432 284	1 674 067
Henkilöstökulut	595 782	0	72 310	257	668 349
Palvelujen ostot	760 559	0	81 614	-187 784	654 389
Muut menot	408 583	335	108 983	-238 562	279 339
Menot yhteensä	1 764 924	335	262 907	-426 089	1 602 077
Toimintakate	-64 831	-320	143 336	-6 195	71 990
Poistot	51 014	0	48 675	378	100 067
Liikevoitto	-115 845	-320	94 661	-6 573	-28 077
	-6,81 %		23,30 %		-1,68 %
Rahoitustuotot	31 348	0	15	-1 796	29 567
Rahoituskulut	-10 792	0	-1 801	1 991	-10 602
Peruspääomakorvaus	35 774	0	-35 774	0	0
Väh.osuus + muut tyttäret		0	0	0	
Tuloksen oikaisut	-380		-3 396	-23	-3 799
Nettotulos	-59 895	-320	53 706	-6 402	-12 912
					-0,77 %

Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Tampereen kaupunki – voittovaroja on 440 meur edestä jätetty liikelaitosten oman käyttöön

Tampereen kaupunki 2017 keur	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki
Sidottu toimintaan	338 852	21 039	893 086		1 252 977
Sijoitukset - toimintaan	816 185	0	7 250	-459 482	363 953
Sijoitukset - rahoitus	137 949	0	87	0	138 036
Sidottu pääoma	1 292 986	21 039	900 423		1 754 966
Korolliset velat	527 735	0	0	0	527 735
Oma pääoma	765 252	21 039	900 423	-459 482	1 227 232
Peruspääoma			459 482		

Toiminnan vapaa kassavirta oli kaupunkitasolla 57,1 meur negatiivinen jota rahoitettiin nostamalla 39,4 meur edestä uutta lainaa ja vapauttamalla käyttöpääomia 42,8 meur , joten kassa oli 29,9 meur edellistä vuotta vahvempi

Tampereen kaupunki 2017 keur	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki
Toiminnan kassavirta	-16 511	373	77 493	0	61 355
<i>Investointimenot</i>	-92 741	0	-96 499	0	-189 240
<i>Rahoitusosuudet investointimenoihin</i>	751	0	4 981	0	5 732
<i>Luovutustulot</i>	29 525	0	35 573	0	65 098
Netto investoinnit	-62 465	0	-55 945	0	-118 410
Vapaa kassavirta	-78 976	373	21 548	0	-57 055
Antolainauksen muutokset	3 419	0	-28	0	3 391
Korollisten lainojen muutos	39 417	0	0	0	39 417
Oman pääoman muutokset	1 404	0	0	0	1 404
Muut maksuvalmiuden muutokset	64 828	-553	-21 519	0	42 756
Rahoituksen kassavirta	109 068	-553	-21 547	0	86 968
Likviidien varojen muutos	30 092	-180	1	0	29 913
<i>Rahavarat 31.12.</i>	137 952	0	84		138 036
<i>Rahavarat 1.1.</i>	108 040	0	84		108 124

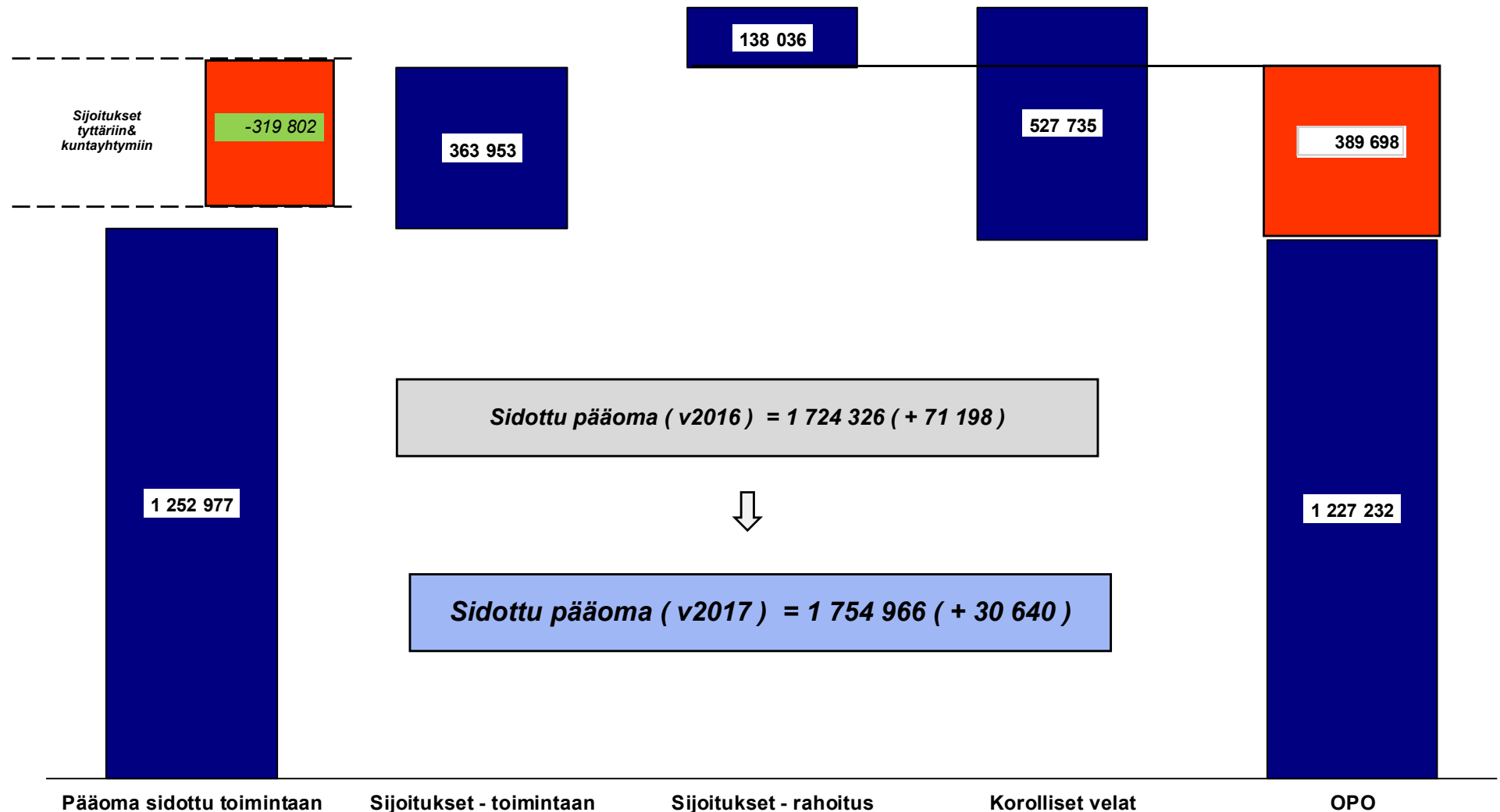
Tampereen kaupungilla on vahva tase ja nettovelkaa on 389,7 meur - *sijoittanut tytäryhtiö- ja kuntayhtymätoimintaansa 319,8 meur*

Data Tampereen kaupunki

Analyysi : B&MANs

31.12.2017

keur

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Tampereen kaupunki 2013-2017
- **Tampereen kaupunkikonserni 2017**
- Tampereen kaupunkikonserni 2017 - yhteenveto

Tampereen kaupungin tytäryhtiötoiminta – *kuusi laajempaa kokonaisuutta (47 yksikköä)*

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANS

Tampereen kaupungin konserni 2017

Tampereen kaupunki

ARAVA

- 1 Tampereen Vuokra-asunnot Oy, 2810
- 2 Vilusen Rinne Oy, 2660
- 3 Tampereen Vuokratalosäätiö, 2910

ENERGIA

- 1 Tampereen Sähkölaitos-konserni, 2210

KIINTEISTÖ

- 1 Lukonmäen Palvelukeskus Kiint.Oy, 2560
- 2 Länsi-Tesoman Liikekeskus Kiint.Oy, 2570
- 3 Tampereen Tammelankodit As Oy, 2730
- 4 Pispas Tupahaka As Oy, 2750
- 5 Atalan Metsätonttu As Oy, 2990
- 6 Tieteenkadun Parkki Kiint Oy, 2635
- 7 Tupakkikiven Parkki Kiint Oy, 2680
- 8 TREDU-Kiinteistöt Oy, 2950

SÄÄTIÖT

- 1 Tampereen työvalmennussäätiö Syke, 2140
- 2 Tampereen Kotilinnasäätiö, 2710
- 3 Tammenlehväsäätiö, 2970
- 4 TAMK:n tukisäätiö, 3115

LIIKETOIMINTAA

- 1 Ekokumppanit Oy, 2010
- 2 Pirkanmaan Jätehuolto Oy, 2040
- 3 Tavase Oy, 2060
- 4 Tampereen Sarka Oy, 2090
- 5 Haukiluoman Liikerakennus Oy, 2510
- 6 Helapuiston Lähipalvelukeskus Oy, 2520
- 7 Maijalanpuiston Lähipalvelukeskus Oy, 2580
- 8 Pelipuiston Lähipalvelukeskus Oy, 2620
- 9 Tampereen Palvelukiinteistöt Oy, 2650
- 10 Finnpark-konserni, 2310
- 11 Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy, 2460
- 12 Vellamonkodit Oy, 2720
- 13 Runoilijan tie Oy, 2110
- 14 Tampereen Särkänniemi Oy, 2150
- 15 FunZones Oy, 2160
- 16 Tampere-talo Oy, 2180
- 17 Tampereen Raitiotie Oy, 2430
- 18 Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy, 2450
- 19 VTS Kiinteistöpalvelu Oy, 2920
- 20 Keinupuistokeskus Oy, 2740
- 21 Pirkan Opiskelija-asunnot Oy, 2630
- 22 Vuores Palvelu Oy, 2670
- 23 Tredea Oy, 2690
- 24 Visit Tampere Oy, 2410
- 25 Tullinkulman Työterveys Oy, 2470
- 26 Tuomi Logistiikka Oy, 2480
- 27 Tampereen Tilapalvelut Oy, 2490
- 28 Tampereen ammattikorkeakoulu Oy, 3110

KUNTAYHTYMÄT

- 1 Pirkanmaan liitto, 6030
- 2 Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ky (konserni), 6040
- 3 Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä, 6060

Konsernitasolla liikevaihtoa kertyi 2 464,3 meur - kasvua 12,6 meur

Tampereen konsernin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	Muutos 2017/2016
<i>Myyntituotot</i>	928 544	878 047	845 195	829 603	815 545	50 497
<i>Maksutuotot</i>	107 828	102 670	92 764	86 159	81 682	5 158
<i>Tuet ja avustukset</i>	29 169	45 811	49 997	48 973	46 440	-16 642
<i>Vuokratuotot</i>	44 017	42 347	39 957	38 653	34 716	1 670
<i>Muut tuotot</i>	31 952	36 679	29 176	31 959	36 521	-4 727
Toimintatuotot	1 141 510	1 105 554	1 057 088	1 035 347	1 014 904	35 956
Valmistus omaan käyttöön	58 882	55 265	52 925	47 517	119 596	3 617
<i>Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta</i>	4 064	19 195	4 269	2 223	1 877	-15 131
<i>Verotulot</i>	918 981	896 213	886 853	870 103	831 437	22 768
<i>Valtionosuudet</i>	340 853	374 980	358 900	365 811	367 160	-34 126
Verot ja valtionosuudet	1 263 898	1 290 388	1 250 023	1 238 136	1 200 474	-26 490
<i>Satunnaiset tuotot</i>	0	1 674	0	0	3 121	-1 674
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	-1 219	0	-14 726	0	1 219
Myyntivoitot/tappiot	0	455	0	-14 726	3 121	-455
" Liikevaihto "	2 464 290	2 451 662	2 360 037	2 306 274	2 338 095	12 628

Data Tampereen kaupunki

Analyysi : B&MANs

keur

Konsernitasolla henkilöstökulut laskivat 7,4 meur ja palveluiden ostot + 36,9 meur ja avustuksia leikattu 30,0 meur – liikevoitto taso oli 15,1 meur edellistä vuotta heikompi

Tampereen konsernin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	Muutos 2017/2016
" Liikevaihto "	2 464 290	2 451 662	2 360 037	2 306 274	2 338 095	12 628
<i>Palkat ja palkkiot</i>	764 162	750 479	742 874	735 532	726 440	13 682
<i>Eläkekulut</i>	165 178	172 480	176 283	176 674	177 501	-7 302
<i>Muut hlö sivukulut</i>	35 269	49 092	42 011	41 780	41 533	-13 823
Henkilöstökulut yhteensä	964 609	972 051	961 168	953 986	945 475	-7 442
Palvelujen ostot	650 651	613 728	573 107	550 426	607 942	36 922
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	299 903	287 543	300 254	321 275	331 402	12 360
Avustukset	110 616	140 658	138 372	118 727	115 520	-30 042
Vuokrakulut	52 374	52 719	44 275	43 503	36 690	-345
Muut toimintakulut	112 794	106 447	99 987	100 041	97 855	6 347
Korjaus	0	0	0	0	0	0
Toiminnankustannukset	2 190 946	2 173 146	2 117 163	2 087 956	2 134 883	17 800
Toimintakate	273 343	278 516	242 874	218 318	203 212	-5 173
Poistot	190 180	180 220	187 490	173 562	170 358	9 960
Liikevoitto	83 163	98 295	55 384	44 756	32 854	-15 132

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs (keur)

Tampereen kaupunkikonsernin nettotulos oli 55,0, meur (- 15,8 meur)

Data Tampereen kaupunki

Analyyysi : B&MANs

keur

Tampereen konsernin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	Muutos 2017/2016
Liikevoitto	83 163	98 295	55 384	44 756	32 854	-15 132
<i>Korkotuotot</i>	1 183	1 201	1 532	3 423	1 753	-18
<i>Muut rahoitustuotot</i>	6 088	2 266	6 317	2 690	6 482	3 822
<i>Korkokulut</i>	-27 970	-25 522	-26 553	-28 446	-22 767	-2 448
<i>Muut rahoituskulut</i>	-2 105	-2 551	-4 021	-2 067	-2 232	445
Rahoitusnetto	-22 804	-24 605	-22 726	-24 400	-16 764	1 801
Arvon alentumiset	-5 444	-2 963	-921	-1 108	-911	-2 481
Tilikauden ali ja alipariarvot	82	86	-3	-834	20 101	-4
Netto tulos	54 998	70 813	31 734	18 414	35 281	-15 815

Tampereen kaupunkikonsernin nettotulos oli 55,0 meur - 67,9 meur kaupunkia parempi

Tampereen kaupunki 2017	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki	Sosiaalinen asuminen	Yhtiötetty energia toiminta	Kiinteistö- ja asunto- yhtiöt	Muu yhtiötetty toiminta	Säätiö- toiminta	Kunta- yhtymät (T:n osuus)	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki (konserni)
Verotulot ja valtionosuudet	1 204 075	0	0	0	1 204 075	0	0	0	55 759	0	0	0	1 259 835
Muut tulot	496 018	15	406 243	-432 284	469 992	91 163	294 015	11 010	263 284	30 669	331 065	-286 742	1 204 455
Tulot yhteensä	1 700 093	15	406 243	-432 284	1 674 067	91 163	294 015	11 010	319 044	30 669	331 065	-286 742	2 464 290
Henkilöstökulut	595 782	0	72 310	257	668 349	3 745	25 332	226	89 262	13 396	164 300	0	964 609
Palvelujen ostot	760 559	0	81 614	-187 784	654 389	0	34 628	7	61 069	705	61 581	-161 728	650 651
Muut menot	408 583	335	108 983	-238 562	279 339	47 918	145 274	2 285	126 792	12 152	84 309	-122 381	575 687
Menot yhteensä	1 764 924	335	262 907	-426 089	1 602 077	51 663	205 233	2 518	277 122	26 253	310 190	-284 109	2 190 946
Toimintakate	-64 831	-320	143 336	-6 195	71 990	39 500	88 781	8 492	41 922	4 417	20 875	-2 633	273 343
Poistot	51 014	0	48 675	378	100 067	17 979	39 081	7 173	21 790	3 868	13 552	-13 331	190 180
Liikevoitto	-115 845	-320	94 661	-6 573	-28 077	21 521	49 700	1 319	20 131	549	7 323	31 671	83 163
	-6,81 %		23,30 %		-1,68 %	41,66 %	24,22 %	11,98 %	6,31 %	1,79 %	2,21 %		3,37 %
Rahoitustuotot	31 348	0	15	-1 796	29 567	1 043	504	321	591	1 197	260	-26 212	7 272
Rahoituskulut	-10 792	0	-1 801	1 991	-10 602	-5 570	-10 702	-1 442	-4 788	-1 278	-2 386	6 694	-30 075
Peruspääomakorvaus	35 774	0	-35 774	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väh.osuus + muut tyttäret		0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Tuloksen oikaisut	-380		-3 396	-23	-3 799	0	-909	-350	-385	0	-12	94	-5 361
Nettotulos	-59 895	-320	53 706	-6 402	-12 912	16 994	38 593	-152	15 549	468	5 184	-8 726	54 998
					-0,77 %	18,64 %	13,13 %	-1,38 %	4,87 %	1,53 %	1,57 %		2,23 %

67 910

Data Tampereen kaupunki
Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupungin konsernin sitoo 2 955 meur pääomia toimintaansa

Tampereen kaupunki 2017	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki	Sosiaalinen asuminen	Energia toimintaa toiminta	Kiinteistö- ja asunto- yhtiöt	Muu yhtiöitetty toiminta	Säätiö- toiminta	Kunta- yhtymät (T:n osuus)	Eli- minoinnit	Tampereen Kaupunki (konserni)
Sidottu toimintaan	338 852	21 039	893 086		1 252 977	466 570	477 119	199 886	502 817	88 303	126 162	-362 382	2 675 236
Sijoitukset - toimintaan	816 185	0	7 250	-459 482	363 953	7 669	5 803	633	9 730	4 746	6 534	-319 802	79 265
Sijoitukset - rahoitus	137 949	0	87	0	138 036	1 287	222	360	4 833	28 592	26 424	0	199 754
Sidottu pääoma	1 292 986	21 039	900 423		1 754 966	475 526	483 144	200 879	517 380	121 641	159 120	682 184	2 954 255
Korolliset velat	527 735	0	0	0	527 735	359 071	302 000	86 193	322 839	85 543	74 634	-303 393	1 454 623
Oma pääoma	765 252	21 039	900 423	-459 482	1 227 232	116 455	181 144	114 686	194 540	36 098	84 485	-378 791	1 499 632

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupungin konsernin investoi 425,4 meur edestä pääomia toimintaansa , toiminnan kassavirta oli 160,7 meur negatiivinen – lainoja nostettiin 144,4 meur ja käyttöpääomia vapautui 20, 9 meur edestä – joilla varoilla rahoitettiin syntynyt alijäämä

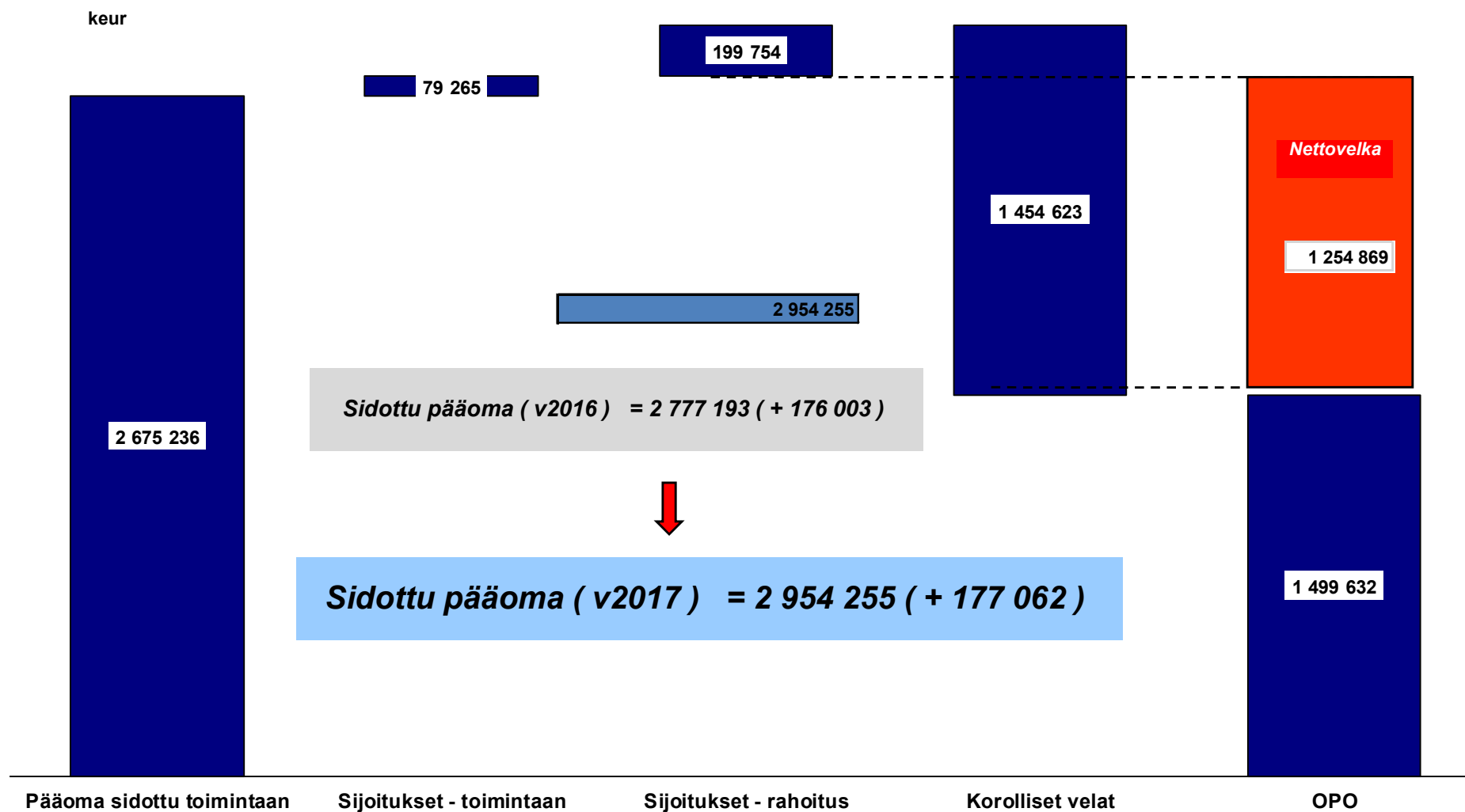
Tampereen kaupunki 2017	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki	Sosiaalinen asuminen	Energia toimintaa toiminta	Kiinteistö- ja asunto- yhtiöt	Muu yhtiöitetty toiminta	Säätiö- toiminta	Kunta- yhtymät (T:n osuus)	Eli- minoinnit	Tampereen Kaupunki (konserni)
Toiminnan kassavirta	-16 511	373	77 493	0	61 355	34 810	69 971	7 371	34 777	3 123	19 634	-17 568	213 464
Investointimenot	-92 741	0	-96 499	0	-189 240	-46 753	-68 038	-33 018	-97 333	-2 456	-42 972	54 401	-425 409
Rahoitusosuudet investointimenoihin	751	0	4 981	0	5 732	0	0	0	18 060	0	0	0	23 792
Luovutustulot	29 525	0	35 573	0	65 098	345	228	140	-563	2 056	2 752	-42 632	27 425
Netto investoinnit	-62 465	0	-55 945	0	-118 410	-46 408	-67 809	-32 878	-79 836	-400	-40 220	11 769	-374 192
Vapaa kassavirta	-78 976	373	21 548	0	-57 055	-11 597	2 162	-25 507	-45 059	2 722	-20 585	-5 799	-160 728
Antolainauksen muutokset	3 419	0	-28	0	3 391	-14	0	-16	-22	23	40	-2 962	441
Korollisten lainojen muutokset	39 417	0	0	0	39 417	5 866	-14 000	17 571	96 539	-2 739	8 543	-6 755	144 442
Oman pääoman muutokset	1 404	0	0	0	1 404	0	-12 667	0	3 453	227	-2 187	11 778	2 008
Muut maksuvalmiuden muutokset	64 828	-553	-21 519	0	42 756	6 387	24 061	7 525	-58 031	2 262	-7 754	3 714	20 920
Rahoituksen kassavirta	109 068	-553	-21 547	0	86 968	12 239	-2 606	25 079	41 939	-227	-1 357	5 776	167 811
Likviidien varojen muutos	30 092	-180	1	0	29 913	642	-444	-428	-3 120	2 495	-21 943	-23	7 083
Rahavarat 31.12.	137 952	0	84		138 036	1 287	222	360	4 833	28 592	26 424	0	199 754
Rahavarat 1.1.	108 040	0	84		108 124	645	666	788	7 952	26 096	48 399	0	192 670

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupunkikonserni sitoo pääomia 2 954,3 meur edestä – *nettovelkaa 1 254 meur*

31.12.2017

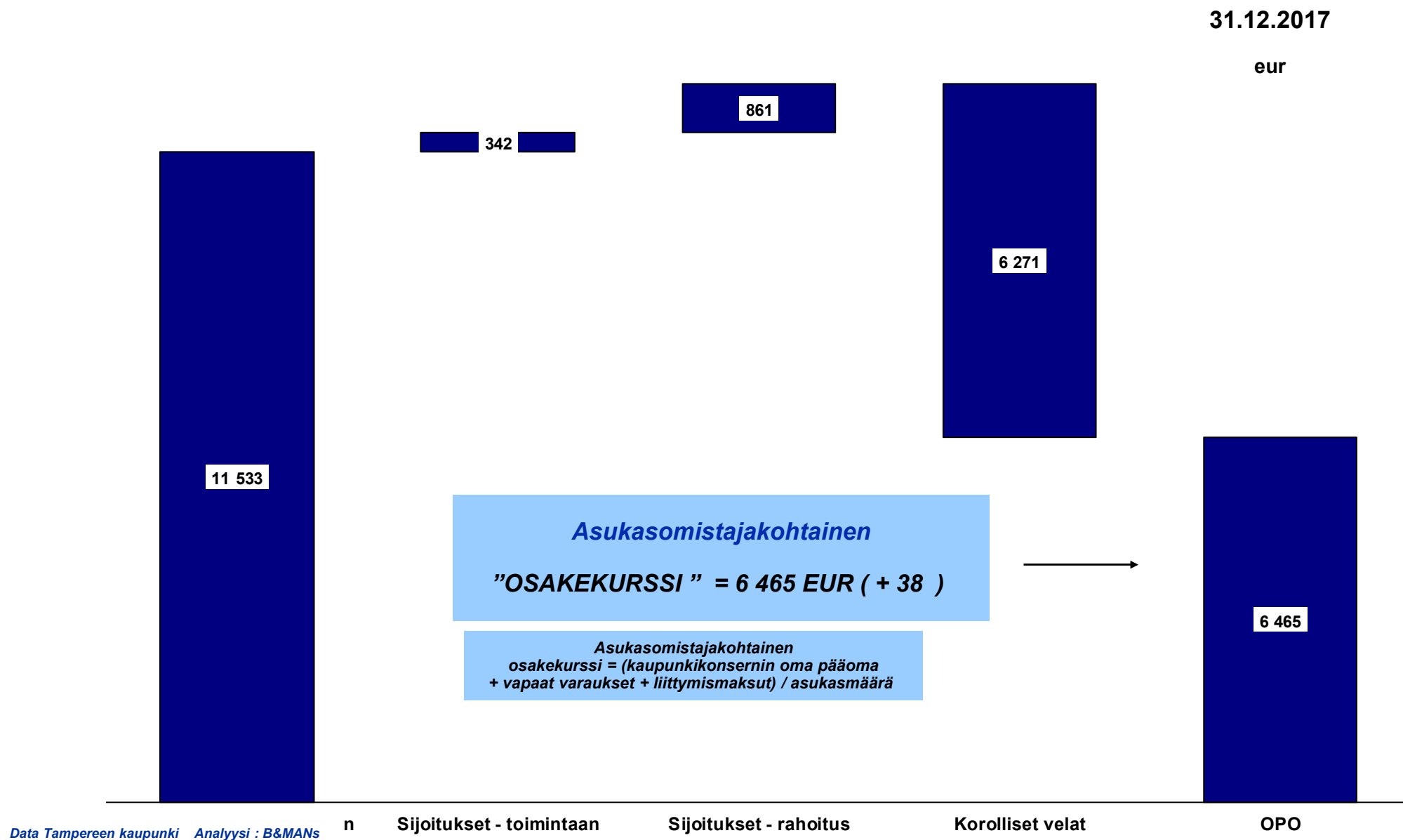
Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Tampereen kaupunki 2013-2017
- Tampereen kaupunkikonserni 2017
- Tampereen kaupunkikonserni 2017 yhteenveto

Tampereen **asukasomistajan** nettovarallisuus oli vuoden 2017 lopussa
6 465 eur – 38 eur suurempi suhteessa viime vuoteen

Tampereen kaupunkikonserni – Tampereen kasvutavoitteet näkyvät kaduilla ja taseessa

- Tampereen vuosien mittavat investoinnit näkyvät myös katukuvassa – kaupungin keskusta on kuin yhtä suurta rakennustyömaata. Junamatkustaja saattaa nähdä punaista, kun kuulutus kertoo Tampereen Kansi- ja Areena -hankkeen rakennustöiden aiheuttamista viivästyksistä.
- Ärsykkeet kertovat, että projektit etenevät. Revityille kaduille on jo asennettu allianssiurakkamallilla rakentuvan raitiotien kiskoja. Samaa mallia hyödynnettiin myös yli puoli vuotta suunniteltua aikaisemmin valmistuneessa Rantatunnelissa.
- Tampere ei ole nostanut jalkaa kaasulta. Tänä vuonna se on varautunut ottamaan uutta lainaa eri investointeihin 136 miljoonaa euroa.
- Pitkään kokoomuksen vetämä kaupunki siirtyi viime kesänä Sdp:n käsiin, kun pormestariksi valittiin työllisyystavoitteita painottava Lauri Lyly. Viimeisimmän työllisyyskatsauksen mukaan työttömyysprosentti oli painunut maaliskuussa 12,5 prosenttiin. Vuotta aikaisemmin vastaava lukema oli 15 prosenttia.
- Kehitysnälkä kasvaa syödessä. Tämän aistii kuunnellessa kahden pormestarin, Tampereen Lylyn ja Helsingin Jan Vapaavuoren, toiveita yhteisprojekteista. Kaksikon ajama Lentorata-hanke veisi toteutuessaan junamatkustajan alle tunnissa Tampereelta Helsinki-Vantaan lentokentälle.
- Tampereen kaupungin ja sen tytäryhtiöiden muodostaman konsernikokonaisuuden investoinnit kasvoivat viime vuonna noin 50 miljoonalla eurolla yli 425 miljoonaan euroon. Asia selviää Kauppalehden ja B&MANsin tilinpäätösanalyysistä. Luvut on tuottanut B&MANs.

Tampereen kaupunkikonserni – Tampereen kasvutavoitteet näkyvät kaduilla ja taseessa

- Emokaupungin osuus koko konsernin investoinneista pysyi pitkälti viime vuoden tasolla, noin 190 miljoonassa eurossa. Konserni nosti uutta lainaa 144 miljoonan euron edestä
- Kasvuhalujen myötä kaupunkikonsernin nettovelan määrä on kohonnut 1,25 miljardiin euroon. Omaa pääomaa on velkojen katteeksi, yhteensä liki 1,5 miljardia euroa.
- Kunnan tuloveroprosentti on pysynyt samalla 19,75 prosentin tasolla jo vuodesta 2014 saakka. Tuloveropotti ei kasvanut, vaan hyytyi vuoden 2016 tasolle. Kaupungin verotulot kasvoivat kiinteistövero- ja yhteisöverotuottojen kasvun myötä lähes 23 miljoonalla eurolla eli noin 2,5 prosentilla. Yhteisöveropotin noin 12 miljoonan euron kasvu edellisvuodesta kasvu selittyy vientiyritysten vahvemmallalla vedolla.
- Verotulojen hidas kasvu yskittää emokaupunkia. Sen liikevoitto on ollut negatiivinen jo vuodesta 2013, ja vuonna 2017 nettotulos jäi pakkaselle 12,9 miljoonaa euroa. Tampere ulottaakin vuosille 2018–2020 yhteensä 43,5 miljoonan euron säästöohjelman.
- Emokaupungin ero kaupunkikonsernin tulokseen on mykistävä, sillä 55 miljoonaa euroa voittoa tehneen konsernin tulos oli 67,9 miljoonaa euroa parempi. Nettotulos tosin laski vuoden takaiseen verrattuna lähes 16 miljoonaa euroa.
- Tampere yhtiöityy vauhdilla – liikelaitosten määrä vähenee, henkilöstömäärä laskee ja palveluiden ostot lisääntyvät. Samalla kasvavat myös osinkotuotot, joista tulleet ylimääräiset noin 8 miljoonaa euroa paikkasivat emokaupungin muuten rumaa tulosta.

Tampereen kaupunkikonserni – Tampereen kasvutavoitteet näkyvät kaduilla ja taseessa

- Kaupungin tuottavin tytäryhtiö oli vuonna 2017 Tampereen Sähkölaitos -konserni, joka takoi kaupunkikonsernille yli 38,5 miljoonan euroa. Tulos parani noin kuudella miljoonalla eurolla.
- Tulos oli kova, sillä yhden tuloveroprosentin tuotto Tampereen kaupungille oli 39,3 miljoonaa euroa.
- Kaupunkikonserni olisi päässyt laskennallisesti lähelle nollatulosta noin 1,5 prosenttia pienemmällä tuloveroprosentilla. Tampereen ongelmana kuitenkin on, kuten kunnillakin, että konsernin ja emokaupungin luvut elävät omissa lokeroissaan.
- Osinkotuottojen on siis kasvettava. Tätä odotetaan myös kuluvan vuoden talousarviossa

Liitteet

Tampereella on konsernitasolla **21 669*** työntekijää (tyttärissä 6 582) ja ulkoistamisaste = **26,08 %**

Tampereen konsernin tuloslaskelma	2015	2015	2014	2013	2012	Muutos 2016/2015
Kustannusmassa yhteensä (kulut+poistot) -keur	2 353 367	2 304 653	2 261 518	2 305 241	2 215 450	48 714
Ulkoistamisaste	26,08 %	24,87 %	24,34 %	26,37 %	26,41 %	1,21 %
Henkilöstö (kaupunki)	15 087	15 255	15 228	15 150	14 576	-168
Henkilöstökulut/hlö eur (kaupunki)	44 859,77 €	44 647,98 €	44 455,67 €	44 088,05 €	43 290,89 €	211,79 €
Henkilöstökulut (konserni) - keur	972 051	961 168	953 986	945 475	913 992	10 883
Arvio tyttärien hlö määrä (oletus:henk-kulut/hlö = kaupunki)	6 582	6 273	6 231	6 295	6 537	309
Konsernin työntekijä määrä	21 669	21 528	21 459	21 445	21 113	141
Kustannusmassa yhteensä /asukas	10 309,39 €	10 235,90 €	10 401,47 €	10 458,92 €	10 189,58 €	73,50 €

* = arvio laskettu kaupungin henkilöstökulut/työntekijä suhteessa konsernin kokonais henkilöstökuluun , tämä koska tilinpäätöksessä ei mainita erikseen konsrni henkilöstömäärä

2017

		Korolliset konsernilainat/ eur asukas	Netto- varallisuus/ eur asukas	Konsernin kokonais- kustannukset/ eur asukas	Ulkoistamis- aste (%)	Bruttovero (%)	Sidottu pääoma eur asukas
1	Helsinki						
2	Espoo						
3	Tampere	6 270,82 €	6 464,85 €	10 264,94 €	27,33 %	32,03	12 735,67 €
4	Vantaa						
5	Oulu						
6	Turku						